

МАСОВНЕ НЕЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Предавања	СИР	ЕСПБ
	индивидуални изборни	IV	0	45	8

Школска година у којој се предмет реализује: 2014/2015

Врста и ниво студија, студијски програми: Докторске академске студије III циклуса из Биомедицинских истраживања. Студије трају 6 семестара, 180 ЕСПБ.

Циљеви изучавања предмета: Циљ овог предмета је да кроз организован научни и професионални развој, са становишта епидемиологије, омогући студентима: најновија сазнања из области учесталости и раширености ових болести у свету, унапређења здравља, превенције и сузбијање болести незаразне етиологије; да се упознају са најновијим ставовима о њиховој етиологији и факторима ризика; да овладају епидемиолошким техникама у откривању тих фактора; да самостално креирају адекватно епидемиолошко испитивање, тумаче резултате и доносе правилне закључке.

Име и презиме наставника и сарадника: Проф. др Маја Рачић

Исходи предмета: знања, вјештине и ставови

Знања која ће студент стећи:

По завршеним предавањима, семинарима и вежбама студенти би били упознати са:

- историјским развојем епидемиолошких испитивања масовних незаразних болести (МНБ),
- епидемиолошким методама испитивања незаразних болести,
- учесталости и раширености најчешћих незаразних болести у свету и код нас,
- карактеристикама и значајем МНБ,
- тренутно важећим ставовима везаним за етиологију и факторе ризика за настанак МНБ,
- превенцијом (примарном и секундарном) МНБ,
- епидемиолошким карактеристикама кардиоваскуларних, малигних, цереброваскуларних, повреда, респираторних, метаболичких и других болести,
- улогом јавног здравља у превенцији и контроли МНБ.

Вјештине и ставови:

На крају наставе студенти ће бити оспособљени да: самостално уоче епидемиолошке проблеме хроничних незаразних болести; упознају њихову раширеност и учесталост у свету и код нас; креирају епидемиолошко испитивање МНБ везано за њихову раширеност и учесталост код нас; креирају и руководе клиничким експериментима МНБ; спроводе испитивања везана за етиологију и факторе ризика МНБ; предлажу мере за унапређење здравља, спречавање или сузбијање болести; да организују и учествују у извођењу скрининга појединих МНБ.

Садржај предмета:

Предавања:

Историјски развој епидемиолошких испитивања МНБ
 Раширеност и учесталост МНБ у свету и код нас
 Врсте епидемиолошких метода у проучавању МНБ
 Карактеристике и значај МНБ
 Етиологија и фактори ризика за настанак МНБ
 Примарна превенција МНБ
 Секундарна превенција МНБ
 Малигне болести
 Кардиоваскуларне болести
 Цереброваскуларне болести
 Повреде
 Самоубиства
 Метаболичке болести
 Болести неправилне исхране
 Улога епидемиологије и јавног здравља у контроли МНБ

Студентски истраживачки рад:

Извори података за утврђивање дескриптивних епидемиолошких карактеристика МНБ

Израчунавање стопа и других статистичких параметара МНБ
 Графичко приказивање дескриптивних карактеристика МНБ
 Регистар малигних болести
 Регистар кардиоваскуларних болести
 Регистар шећерне болести
 Анамнестичка студија малигних болести
 Анамнестичка студија кардиоваскуларних болести
 Анамнестичка студија шећерне болести Скрининг за задати поремећај здравља

Методe извођења наставе:

Предавања, студентски истраживачки рад у виду семинара

Препоручена литература:

1. З.Радовановић (уредник). Епидемиологија, Просвета, Ниш, 2005.
2. З.Радовановић: Савремена епидемиологија, Медицински факултет Београд, 2003.
3. З.Радовановић (уредник): Најчешће болести и повреде: епидемиологија, етиологија и превенција. ЦИБИД, Београд, 2004.
4. Schlesselman J.J.: Case-control studies. Oxford University Press, New York/Oxford, 1982.
5. Lilienfeld D.E. Foundation of epidemiology -principes and methods, 3Th edition, Oxford University Press, New York, 1994.
6. Rothman K.J. Modern Epidemiology. Little, Brown and Comp. Boston/Toronto, 1986.
7. Ласт Ј.М., Радовановић З. Епидемиолошки речник. Научна књига, Београд 1991
8. Шваб И. и сарадници. Обитељска медицина. Загреб : Медицински факултет, 2013.
9. Рачић М. И сарадници. Породична медицина. Фоча: Медицински факултет, 2010.

Облици провјере знања и оцјењивање:

- активност на настави:
- колоквијум:
- завршни испит:

<50=5, 51-60=6, 61-70=7, 71-80=8, 81-90=9 и 91-100=10

Предиспитне обавезе	Број бодова		Број бодова
Присуство и активност на настави	20	Усмени испит	50
Колоквијум	30		

Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Маја Рачић

Посебна напомена за предмет: Додатне информације о предмету се могу наћи и на веб страници медицинског факултета: [www. mf-foca.rs.ba](http://www.mf-foca.rs.ba)